

Az infánsnő születésnapja

Születésnapja volt az infánsnőnek. Éppen tizenkettedik esztendejét töltötte be, és a nap ragyogva sütött le a palota kertjébe.

Bár vérbeli hercegnő és spanyol infánsnő volt, csak egy születésnapja volt minden esztendőben, csakúgy, mint a szegény emberek gyermekeinek. Ennélfogva nagyon fontos volt az egész országra nézve, hogy ez alkalommal igazán szép napja legyen az infánsnőnek. És annyi bizonyos, hogy szép napja is volt.

A karcsú, csíkos tulipánok sudáran feszítettek szárukon, mintha sűrű sorokban álló katonák lettek volna, és kihívóan néztek a fű fölött a rózsákra, és így szóltak:

– Most szakasztott olyan gyönyörűek vagyunk, mint ti.

A bíborszínű pillangók ide-oda repdestek aranyporos szárnyaikon, és sorra látogatták a virágokat. A kis gyökök előbújtak a falrepedésekből, s a fehér napfényben fürödve sütkéreztek, és a gránátalmák megpattantak és felrepedtek az izzó melegben, és vérző piros szívüket mutogatták. Még a sápadt, sárga citromok is, amelyek oly bőségben lógtak a düledező lugasról a sötét árkaádsor mentén, mintha megszínesedtek volna a pompás napsütésben, és a magnóliafák kitárták édes elefántcsontszínű nagy, földgömb alakú virágaikat, és forró, nehéz illattal árasztották el a levegőt.

A kis hercegnő pajtásaival sétálgatott a teraszon és bújócskázott a kerek kővázák és a vén, mohos szobrok között. Közönséges napokon csak saját rangjabeli gyermekekkel volt szabad játszania, így mindig egyedül játszott. A születésnapja azonban kivétel volt, és a király úgy

rendelkezett, hogy meghívhatja bármelyik kis barátját, akit csak szeretne, hogy eljöjjön és kedvére mulasson velük. Méltóságteljes báj sugárzott ezekből a finom alkatú spanyol gyermekekből, amint ide-oda futkostak, a fiúk széles tollas kalapban és kurta libegő köpenyben, a lányok hosszú brokátruhában, amelynek uszályát felkapták, és óriási ezüstös fekete legyezővel, amellyel a nap ellen védték a szemüket. De mindannyiuk között az infánsnő volt a legbájosabb, és ő volt a legizlésebben öltözve, a kor kissé kényelmetlen divatja szerint. A ruhája szürke atlasz volt. A szoknyát és a nagy puffos ujjakat nehéz ezüst hímzés, a feszes fűzős derekat szép gyöngysorok borították. Járás közben két picike cipő, nagy, rózsaszín szalagcsokorral, kandikált ki ruhája alól. Hatalmas fátyollegyezőjének rózsaszínnel elegyes gyöngyös színe volt, s szép fehér rózsát viselt a hajában, amely sápadt aranylóriaként mereven övezte halvány arcocskáját.

A palota egyik ablakából lenézett rájuk a szomorú, mélabús király. Háta mögött állt öccse, aragóniai Don Pedro, akit gyűlölt, s mellette ült gyóntatója, Granada főinkvizítora. A király még szomorúbb volt, mint általában. Mert amikor lenézett az infánsnőre – aki hol meghajolt az egybesereglett udvaroncok előtt, gyermektegg komolysággal, hol kinevette legyezője mögül a mérges Albuquerque hercegnőt, aki mindig kísérője volt –, akaratlanul is az ifjú királynéra kellett gondolnia, az infánsnő édesanyjára, aki mintha csak mostanában érkezett volna Frankhon vidám tájairól, s a spanyol udvar komor pompájában máris elhervadt. Éppen fél esztendőre gyermeke születése után meghalt, még mielőtt másodszor látta volna virágozni a kertben a mandulafákat vagy szedhetett volna a vén, elformátlanodott fügefa terméséből, amely ott állt a most már begyepesedett udvar közepén. Olyan nagy volt a ki-

rály szeretete, hogy azt sem viselte el, hogy a sír elrejtse előle a halottat. Egy mór orvos bebalzsamozta, s a király életével jutalmazta őt e szolgálatért, mert eretnekség és súlyos boszorkányság gyanúja miatt rátette már kezét a szent inkvizíció. S a holtteste még mindig ott feküdt a hímzett ravatalon, a fekete márványkapolnában úgy, ahogy a barátok elhelyezték, azon a szeles márciusi napon, csaknem tizenkét esztendővel ezelőtt. Havonként egyszer meglátogatta őt a király, fekete köpönyegbe burkolózva, kezében elsötétített lámpással. Letérdelt melléje és zokogott: *Mi reina! Mi reina!* És olykor-olykor keresztültört a szigorú formáság kényszerén, amely Spanyolországban irányítja az élet minden egyes mozzanatát, és határt szab még a király bánatának is. Bánata vad fájdalomában ilyenkor görcsösen megragadta a sápadt, drágakővel felékszerezett kezeket, és eszeveszett csókjaival próbálta életre kelteni a hideg, festett arcot.

Ma úgy érezte, mintha úgy látná megint, ahogyan először látta a fontainebleau-i kastélyban, amikor ő maga tizenöt esztendőös volt csak, az arája pedig még fiatalabb. A pápai nuncius a francia király és az egész királyi udvar színe előtt ünnepélyesen eljegyezte őket akkor egymással, s ő visszatért az Escorialba, egy kis sárga hajfürttel és a gyermeki ajkak emlékével, amelyek lehajlottak, hogy megcsókolják a kezét, amikor ő kocsiba szállt.

Később megtörtént aztán az esküvő, amelyet sebtében tartottak meg Burgosban, egy kis városkában a két ország határán. S utána következett a nagy, nyilvános díszbevonulás Madridba, a szokásos udvari misével a La Atocha székesegyházban, és rendkívül nagyszabású autodaféval, amely alkalommal csaknem háromszáz eretneket, köztük sok angolt is, adtak át a világi hatalomnak, hogy máglyahalálba küldje őket.